

gemeente
Haaren

Gladheidbestrijdingsplan Gemeente Haaren

1. Inleiding

Het is van groot belang dat de openbare wegen het gehele jaar veilig en doelmatig kunnen worden gebruikt. Volgens de Wegenwet en de Wegenverkeerswet ligt de zorgplicht voor het wegonderhoud bij de wegbeheerder. De wetgever heeft daarbij bepaald dat de wegbeheerder al het redelijke moet doen om gevaar voor de weggebruiker te voorkomen, te beperken en/of op te heffen. Dit wordt ook wel de inspanningsverplichting genoemd.

Een onderdeel van deze inspanningsverplichting betreft de bestrijding van gladheid. Het onderliggend gladheidbestrijdingsplan is mede bedoeld om aan te tonen dat de gemeente Haaren voldoet aan de eerder genoemde inspanningsverplichting. In dit gladheidbestrijdingsplan wordt een overzicht gegeven van de organisatiestructuur van de gladheidbestrijding binnen de gemeente Haaren.

Het doel van gladheidbestrijding is de zorg voor het zo normaal mogelijk functioneren van het openbare leven bij gladheid als gevolg van weersinvloeden. De gladheid wordt bestreden vanwege:

- de veiligheid van de weggebruiker
- de doorstroming van het verkeer
- de bereikbaarheid van bestemmingen

2. Aansprakelijkheid

Op grond van artikel 16 en verder van de Wegenwet en artikel 1 en 2 van de Wegenverkeerswet 1994, rust de zorg voor het in goede en veilige staat verkeren van wegen bij de gemeente, voor zover deze zorg niet aan een ander overheidsorgaan is overgedragen. Tot de zorg voor het in goede en veilige staat houden en laten verkeren van de wegen behoort ook het bestrijden van gladheid. Het gaat hierbij om een inspanningsverplichting van de gemeente en niet om een garantieplicht.

Vanaf 1992 bestaat op grond van het Burgerlijk Wetboek artikel 6:174 een risico aansprakelijkheid voor gemeenten ten aanzien van wegen die niet voldoen aan de eisen die men in de gegeven omstandigheden daaraan mag stellen. Het genoemde artikel houdt ook in dat van de weggebruiker mag worden verwacht dat hij of zij bij winterse omstandigheden met een grote mate van oplettendheid en voorzichtigheid aan het wegverkeer deelneemt. De zorgplicht van de gemeente gaat niet zover dat de veiligheid van de weg te allen tijde gegarandeerd moet worden. Er dient aangetoond te worden dat de gemeente aan haar zorgplicht voldaan heeft. Hiertoe dient mede dit gladheidbestrijdingsplan.

3. Organisatie van de gladheidbestrijding in de gemeente Haaren

Organisatiestructuur

De afdeling Ruimte & Samenleving van de gemeente Haaren is primair verantwoordelijk voor de coördinatie en uitvoering van de gladheidbestrijding binnen de gemeente Haaren. Voor de personele bezetting van de gladheidbestrijding stelt de gemeentelijke buitendienst jaarlijks een bezettingsrooster samen. Gedurende de wintermaanden (de consignatieregeling vangt aan op 1 november en duurt tot en met 1 april) zijn door de week een aantal medewerkers telefonisch beschikbaar. Zij worden om de week gewisseld met andere medewerkers. De medewerkers zijn getraind en opgeleid om te werken volgens het gladheidbestrijdingsplan. Bij de gladheidbestrijding kennen we de volgende functies:

1. Een gladheidcoördinator.
2. Een medewerker met de Toyota Dyna met als hoofdzaak de bestrijding van gladheid op de fietspaden met een combistroomer droog-nat.
3. Drie medewerkers voor de vrachtauto (MAN) en de twee pick-ups (merk MAN en Mitsubishi Fuso), voor de doorgaande wegen en gedeelte fietspaden met een combistroomer droog-nat.

4. Bij hevige sneeuwval kan de veegmachine (merk Hako) van de gemeente Haaren worden ingezet voor het verwijderen van sneeuw op de fietspaden. Daarnaast is er een tractor (merk Fendt) beschikbaar met sneeuwrolbezem om sneeuwresten te verwijderen van doorgaande wegen.
5. Met loonwerker van Kuijk uit Helvoirt zijn afspraken gemaakt om te assisteren bij hevige sneeuwval om met 2 tractoren en de daarbij horende sneeuwplough/bezems de sneeuwresten te verwijderen van de doorgaande wegen.

Tijdens de reguliere werktijden (maandag t/m vrijdag van 7.30 - 16.30 uur uitgezonderd erkende feestdagen) is de coördinator Buitendienst verantwoordelijk voor de indeling en bemanning van de gladheidbestrijding. Buiten de reguliere werktijden geldt er een consignatieregeling. De medewerker die storingsdienst heeft voor gladheid roept de geconsigneerden op bij melding of constatering van gladheid. De consignatieregeling vangt aan in week 44 (eerste week november) en duurt tot week 14 (eind maart). De consignatielijst met personeel wordt elk jaar door de coördinator Buitendienst opgesteld en met de betrokkenen besproken.

Meldingsysteem

Melding geschiedt door één van de volgende instanties: de provincie Noord-Brabant, Rijkswaterstaat en/of de politie. Ook door eigen waarneming van gladheid wordt actie ondernomen. De gemeente heeft daarnaast een overeenkomst met Meteoconsult. Hierdoor kan de storingsdienst/gladheidcoördinator inloggen op een speciale website waarbij actuele weerbeelden en gladheidverwachting per kwartier worden doorgegeven. Daarnaast komt dagelijks rond 14.00 uur een mail naar de gemeentewerf met daarop de meest actuele weersituatie voor de komende uren en dagen.

De dienstdoende storingsdienst/gladheid coördinator beoordeelt de situatie aan de hand van:

1. De melding van RWS en/of de Provincie Noord-Brabant
2. De ingewonnen informatie van Meteoconsult
3. Eigen waarnemingen van de situatie op proefvakken

Daarna besluit de storingsdienst/gladheidcoördinator:

1. Tot strooien over te gaan, of
2. Niet tot strooien over te gaan, of
3. De situatie een paar uur later nogmaals te beoordelen

Als de storingsdienst/gladheidcoördinator besluit om de gladheidbestrijding op te starten, wordt de strooiploeg (de geconsigneerden) telefonisch opgeroepen. Zodra de eerste medewerkers op de gemeentewerf arriveren, wordt begonnen met de opbouw en het afvullen van het materieel. Wanneer het materieel gereed is, gaat men daadwerkelijk beginnen met het bestrijden van de gladheid volgens de vastgesteld strooiroutes (zie bijlage 1).

Strooischema

In bijlage 1 is een overzicht van de strooiroutes weergegeven. Het betreft hier een overzicht van de vastgestelde openbare kernverbindende wegen en fietspaden. Er vindt geen gladheidbestrijding op andere wegen en/of fietspaden plaats. Het streven is om de wegen van de eerste prioriteit binnen 2,5 uur na de melding én het besluit van de storingsdienst/gladheidcoördinator te strooien.

Er zijn een viertal strooiroutes vastgesteld met elk hun eigen voertuig:

- Auto: MAN.....89-BKB-7.....groene route
- Auto: Toyota ..... 5-VGN-56.....rode route
- Auto: MAN..... 2018 oranje route
- Auto: Mitsubishi.....VV-488-P.....blauwe route

Nieuwe situatie

De wijze waarop de gladheidbestrijding vorm krijgt, wordt voornamelijk bepaald door de wettelijke kaders waarbinnen het wordt uitgevoerd. Zo is de zorgplicht van de wegbeheerder voor het in goede en veilige staat laten verkeren van wegen vastgelegd in de Wegenwet. Bij het invullen van deze taak hebben wij ook te maken met Arbo-technische aspecten en met consequenties voor het milieu als gevolg van dooimiddelen. Tot heden is de gladheidbestrijding uitgevoerd via de zogeheten “droogzout” methodiek (curatief strooien). Op het moment dat de economische levensduur van de strooiers verstreken was is er gekozen voor de methodiek “nat-strooien” (preventief strooien).

Inmiddels is er een aantal nieuwe strooiers en sneeuwplougen, een vrachtwagen en nieuwe pick-up aangekocht en is er een pekelopslag betontank van 35.000 liter geplaatst op de gemeentewerf.

Voordelen nat-strooien:

Nat-strooien zorgt voor een hogere verkeersveiligheid.

Onder meer omdat:

- het zout beter aan de weg hecht en een langere dooiwerking heeft.
- er een homogener strooibeeld optreedt
- er sprake is van een directe dooiwerking
- er niet gewacht hoeft te worden tot het glad is voordat er gestrooid kan worden
- er beter preventief gestrooid kan worden waardoor er beter proactief gereageerd kan worden op de komende situatie.

Nat-strooien is beter voor het milieu

Zout is schadelijk voor de groenvoorzieningen, bermen en wegen. Bij nat-strooien is er minder zoutverbruik door een efficiënter strooiproces. Nat zout kleeft beter aan de weg en hierdoor zal er tijdens het rijden minder verwaaiing plaatsvinden. Ook kan er door een gericht strooibeeld met een lagere dosering zout gewerkt worden en waait zout minder snel de berm in. Een dosering van 7 gr/m² (netto zoutgebruik 5,3 gr/m²) is heel gangbaar bij de natzoutmethode. Dosering bij de in het verleden gebruikte curatieve methode is doorgaans meer dan 15 g/m².

Nat-strooien kent gunstigere werktijden

Nat-strooien zorgt voor meer strooien in de avonduren en minder in de nachturen i.v.m. dat men preventief kan strooien. De chauffeurs krijgen daarmee meer rust en het levert een belangrijk organisatorisch voordeel op.

Nadeel van "nat"-strooien is dat het niet geschikt is bij sneeuwval en ijzel van enige omvang, Omdat we gekozen hebben voor combistrooiers blijft het mogelijk om zogenaamd "droog" te strooien en dus curatief en daardoor ook geen probleem met sneeuwval en ijzel te hebben.

In verband met de diverse aanpassingen op de gemeentewerf en aankoop nieuw gladheidbestrijdingsmateriaal is het mogelijk om in het gladheidseizoen 2018-2019 zowel curatief als preventief te strooien en dus in te springen op alle soorten van weersomstandigheden.

Strooiroutes

De strooiroutes zijn beperkt tot uitsluitend kern verbindende wegen en fietspaden, de busroutes en enkele openbare wegen in het buitengebied. Dit betekent dat de gemeentelijke gladheidbestrijding uitsluitend plaatsvindt op de vastgestelde strooiroutes. De weggebruikers moeten dus continu alert zijn dat niet op alle openbare wegen, bij geconstateerde gladheid, worden gestrooid.

Naast de primaire routes zijn er een aantal bijzondere locaties gewaarmerkt waar op maat gladheid wordt bestreden. Voor de burger betekent dit dat op locaties met bijzondere aandacht zoals, openbare gebouwen toegangswegen scholen, verzorgingstehuizen en winkelcentra zodra het mogelijk is, de gladheid wordt bestreden.

Materieel

Het materieel is afgestemd om de vastgestelde strooiroutes binnen een streefperiode van 2,5 uur te strooien. De gemeente Haaren heeft de beschikking over goed functionerend materieel en wordt voldaan aan de ARBO-richtlijnen.

Het materieel op de gemeentewerf en in dienst van de gladheidbestrijding, bestaat uit:

- 1 st. combi zoutstrooier met een trechterinhoud van 4,0 m³ (4800 kg zout) en 2 natzouttanks van totaal 2400 liter
- 1 st. combi zoutstrooiers met een trechterinhoud van 0,8 m³ (960 kg zout) en een natzouttank van 400 liter
- 2 st. combi zoutstrooier met elk een trechterinhoud van 0,8 m³ (960 kg zout) en een natzouttank van 520 liter
- 1 st. sneeuwrolbezem en een wegschaaf voor de tractor
- 1 st. veegmachine met een sneeuwrolbezem
- 4 sneeuwplougen

Het materieel staat gedurende de winterperiode 24 uur per dag gebruiksklaar op de gemeentelijke werf, gelegen aan de Helvoirtseweg 6b in Haaren. Op deze locatie bevindt zich de zoutloods en opslag pekewater en vormt hierdoor het startpunt van de fysieke gladheidbestrijding.

Foto 1: Zoutloods, opgeleverd in 2012.

4. Regels personeel gladheidbestrijding

Voor het ingedeelde personeel gelden een aantal regels, betrekking hebbend op zaken als de ARBO, de wegenverkeerswet en algemene veiligheidsregels. Deze regels zijn:

1. De indeling van de twee groepen staat vast. Bij verhindering voortijdig afmelden bij de coördinator Buitendienst.
2. Consignatie is een verplichting en geen vrijwilligheid. Dit houdt in dat wanneer de pieper gaat, en je jezelf niet hebt afgemeld bij de coördinator Buitendienst, je moet verschijnen.
3. Onderling ruilen tussen de twee groepen is niet toegestaan.
4. Strooien geschiedt via de, in het gladheidbestrijdingsplan vastgestelde, strooiroutes. Afwijken hiervan gebeurt alleen na overleg met en toestemming van de gladheidcoördinator. Er wordt hiervan een registratie bijgehouden.
5. Alcoholgebruik tijdens consignatie en bij kans op gladheid is ten strengste verboden.
6. Alleen bij het daadwerkelijk strooien of sneeuwschuiven moeten signaallichten worden gevoerd. Op het moment dat de auto leeg terug naar de gemeentewerf rijdt, dienen de signaallichten uit te zijn.

5. Publicatie

Omdat het gladheidbestrijdingsplan openbaar is en een beschrijving geeft van hoe de gemeente Haaren de gladheidbestrijding binnen zijn gemeentegrenzen heeft geregeld, dient iedere burger van Haaren hier kennis van te kunnen nemen. Het is daarom van belang dat dit plan gepubliceerd zal worden op de website van de gemeente Haaren, alsmede 1 x per jaar voor aanvang van het winterseizoen zal worden weergegeven in de plaatselijke bladen.

6. Conclusies

Met dit gladheidbestrijdingsplan is de gemeentelijk zorgplicht vastgelegd en kan iedereen kennis nemen van de wijze waarop de gemeente Haaren de gladheidbestrijding uitvoert. De in dit plan beschreven wijze van gladheidbestrijding kan als consequentie hebben dat tussen het moment, dat wordt geconstateerd dat een weggedeelte glad is én het moment dat het gladde weggedeelte is gestrooid, er enige tijd zit dat de openbare weg glad is én dat er risico's zijn met eventueel materiële en immateriële schade tot gevolg.

Aan weggebruikers wordt het dringende advies gegeven om de weersverwachting vanuit de media en andere informatievoorzieningen nauwlettend te volgen en zeker in gevallen van waarschuwingen voor gladheid de nodige voorzichtigheid te betrachten bij het gebruik van de openbare weg. Dit geldt vooral voor de avond- en nachtelijke uren inclusief de ochtendspits.

Foto 2: vrachtwagen (merk MAN) met een combistrooier ten behoeve van de gladheidbestrijding.

1. Dit gladheidbestrijdingsplan van de gemeente Haaren treedt in werking op de dag na vaststelling door het college van de gemeente Haaren.
2. Het vigerend gladheidbestrijdingsplan van de gemeente Haaren wordt op de dag na vaststelling van dit gladheidbestrijdingsplan ingetrokken.

Haaren, oktober 2018

Plaatsen pekelopslagtank 35.000 liter in 2017

Bijlage 1: Overzicht strooirote gemeente Haaren

TOTALE STROOIROUTE			
Prioriteitenroute			
MAN pickup		MAN vrachtwagen	
GBM Helvoirtseweg 6b		GBM Helvoirtseweg 6b	
Achterstraat	330	De Dijk	700
St. Nicolaasstraat/Oude Rijksweg	865	Helvoirtseweg-Molenstraat	2745
Oude Rijksweg/bushalte	250	Kerkstraat	790
Torenstraat	745	Langeweg	755
Helvoirtsestraat incl. Nieuwk.wg	4630	Kerkeind	490
Margrietweg tot gemeentegrens	4225	Oisterwijkseweg – gemeentegrens	858
Fietspad Loonsebaan	800	Oisterwijkse-dreef-Belversedijk-Posthoorn	3100
Heikant- Guldenberg	2148	Driehoekweg	270
Runsvoort	515	Belversestraat	2921
Fietspad Nieuwkuiksew. Helv.str.(2x)	9260	Haareneweg	1720
Haarendijk	507	Leunisdijk	1055
Eind	570	Dorpsstraat	650
Driehoeven	380	Runsdijk	330
		Gestelseweg/Esscheweg (Boxtel)	1133
Totaal	25.225	Postelstraat	641
(in meters)		Witvensedijk	1040
		Heesakker- Groenstraat	2196
		Roonsestraat	1308
		Kantstraat	1480
		Mgr. Zwijssenstraat tot aan N65	1160
Mitsubishi pickup		Holleneind	1665
GBM Helvoirtseweg 6b		Köppenstraat	410
Achterstraat	665	Tempeliersweg	770
Kastanjelaan	360	Akkerstraat	650
Stationsweg	386	Hoge Dries / Haarensteijnstraat	370
Den Hoek (Dreef)	110	Heuvelstraat	489
Lindelaan	320		
Udenhoutseweg	2355	Totaal	29.696
Biezenmortelsestraat	2287	(in meters)	
Gommelsestraat tot spoorweg	1430		
Brabantsehoek	719		
Capucijnenstraat	1650		
Heusdensebaan	1500		
Koolhofweg	140		
Heideweg noordelijk gedeelte	900		
Kreitestraat	432		
De Gijzel	1400		
Biestakkerstraat	206		
Sint-Jorisstraat	50		
Vincent v. Goghstr./ De Jonge van Zwijnsbergenstr.	527		
Fietspad Biezenm.str.-U'houtseweg	9284		
Totaal	24.721		
(in meters)			

FIETSPADEN	
TOYOTA pickup	
GBM Helvoirtseweg 6b	
Molenstraat - Helvoirtseweg (2x)	5400
Oisterwijkseweg (2x)	1712
Oiserwijkse-dreef-belversedijk	3100
Haareseweg (Nabij Gasthuisbrug)	100
Fietspad Leunisdijk	610
Smaldijkje	600
Runsdiijk (Bij bord bebouwde kom)	100
Witvensedijk (2x)	1852
Torenstraat Helvoirt fietsgedeeltes	175
Totaal	13.649
(in meters)	
Gestelseweg fietspad strooit gem.Boxtel	906

Tractor merk Fendt met sneeuwploeg/bezem